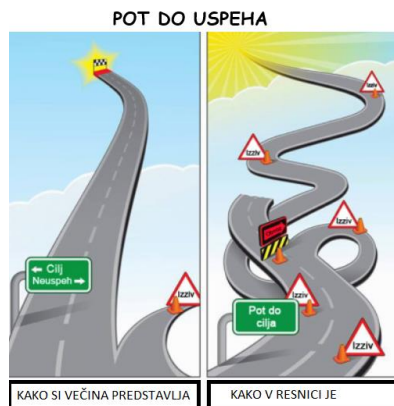
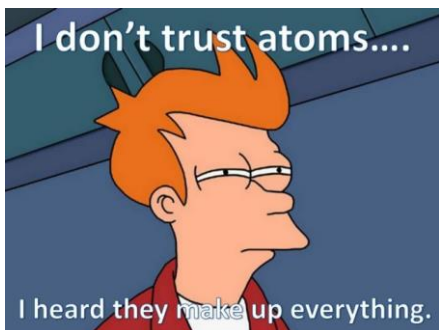

MALO ZA ŠALO, MALO ZA RES

Poskusil sem narediti kemijsko šalo,
a ni bilo nobene reakcije.

NAGRADNA IGRA - SLIKOVNI KVIZ

Pravilni odgovori razkrijejo črke v spodnji tabeli, rešitev je pomemben člen eksperimentiranja.

1. Na sliki je	2. Ta pripomoček je	3. Reakcija gorenja je	4. To je model	5. Agregatno stanje
a. Friderik Pregl b. Alfred Nobel c. Fritz Haber	a. epruveta b. čaša c. erlenmajerica	a. eksotermna b. endotermna c. ni sprememb	a. atoma b. molekule c. iona	a. <u>solid</u> b. <u>liquid</u> c. gas
6. Kemijski znak za	7. Aparatura za	8. Vrsta ogljika	9. Delec atoma	10. Vrsta reakcije
a. jedko b. strupeno c. smrtno	a. sublimacijo b. kristalizacijo c. destilacijo	a. grafit b. diamant c. <u>fuleren</u>	a. proton b. nevtron c. elektron	a. sinteza b. analiza c. zamenjava

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
a	K	A	M	D	K	E	V	Z	J	R
b	S	N	O	I	B	A	J	I	S	E
c	J	E	D	Ž	U	L	L	P	A	H

Ime in priimek: _____

Razred: _____ Rešitev: _____

Rešitev oddaj v škatlico
v kemijski učilnici
do 26. 4. 2019.
Izžrebanega dobitnika
čaka praktična nagrada.

KEMIJSKE NOVICE

OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica/št. 41 - april 2019

LEVIČKOVA ZBIRKA V TOVARNI LEK – ogled

DRŽAVNO TEKMOVANJE IZ ZNANJA KEMIJE

ZNANSTVENIK MESECA

IZBIRNI PREDMET POSKUSI V KEMIJI »POK«

Novice pripravili: Tineja Rigler, Aleksandra Postolov, Meri Makovec, Žiga Maver Roldo,
Necj Bitežnik, Matija Mikulin, Lana Fornazarič in Svetlana Valič.

Mentorica: Darja Kašček

IZBIRNI PREDMET POSKUŠI V KEMIJI

Tudi v tem šolskem letu je potekal zelo zanimiv izbirni predmet poskusi v kemiji ali na kratko POK.

Namenjen je predvsem ljubiteljem eksperimentiranja. S tem si lažje predstavljamo učno snov pri kemiji in svoje znanje dopolnjujemo, pa še bolj zanimivo je. Poskusi v kemiji se izvajajo dve uri tedensko v prvi polovici šolskega leta. Vsak učenec je dobil haljo in pri nevarnejših

poskusih še rokavice in zaščitna očala. Obiskali smo tudi čistilno napravo v Vrtojbi. Pouk poteka tako, da se vsak teden dve šolski uri izvajajo zanimivi kemijski poskusi, dve uri pa sta namenjeni predstavitvi znanih kemikov. Pri tem pridobiš dve oceni, ki sta z malo truda odlični. Pri prvi oceni se ocenjuje predstavitev znanega kemika, pri drugi pa izvedba poskusa.

Najzanimivejši poskusi so bili: izdelava kreme, kopalne soli, plastične žogice, izdelkov iz stekla, mavrice v merilnem valju ... Ob polletju je bil med udeleženci izveden kratek vprašalnik. Praktično vsem je bil predmet všeč, nekaterim

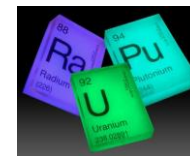
je zaradi tega tudi kemija postala bolj zanimiva. Če vam je všeč izvajanje poskusov, se prijavite, ne bo vam žal.

Žiga Maver Roldo, 9. a

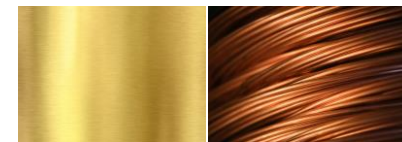
ALI VEŠ, ...?

- Edina črka, ki ni uporabljena v periodne sistemu elementov, je črka J.
- Če zmešaš pol litra alkohola s pol litra vode, bo skupen volumen tekočine manjši kot en liter.

- Veliko radioaktivnih elementov se sveti v temi.

- Edini nesrebrni kovini sta zlato in baker.

- Avokado je eden najbolj zdravih sadežev na Zemlji, saj v večjih količinah vsebuje kar 25 esencialnih hranil, med drugim vitamine A, B, C, E in K ter baker, železo, fosfor, magnezij in kalij.

- Že stari Egipčani so poznali moč penicilina. Na rane so si dali plesniv kruh in s tem pospešili celjenje.

- V telesu povprečnega odraslega človeka je približno 250 g soli.

- Ribje luske so pogosta sestavina šmink.

- Diamant in grafit sta v celoti samo iz ogljika.

Svetlana Valič, 9. b

KEMIJSKI POSKUS v domači kuhinji

»KOPALNE KROGLICE«

Potrebuješ: soda bikarbona, citronska kislina, naravna aroma, esencialno olje, olivno olje, barva za živila

Pripomočki: skleda, silikonski ali plastični modelčki, rokavice

Postopek:

V skledo damo 9 žlic sode bikarbone, 5 žlic citronske kisline, 3 žlice naravne arome, nekaj kapljic esencialnega olja, 2 žlici olivnega olja in nekaj kapljic barve za živila. Vse skupaj z rokavicami pregnetemo in pazimo, da ne nastanejo grudice. Ko je zmes zmešana, jo damo v modelčke, da dobijo kroglice obliko. Pustimo jih počivati 10 ur, nato jih vzamemo iz modelčkov in počivajo še 10 ur. Ko kroglico spustimo v vodo, se bo raztopila in ustvarila se bo pena.

Meri Makovec, 9. b

DRŽAVNO TEKMOVANJE iz ZNANJA KEMIJE

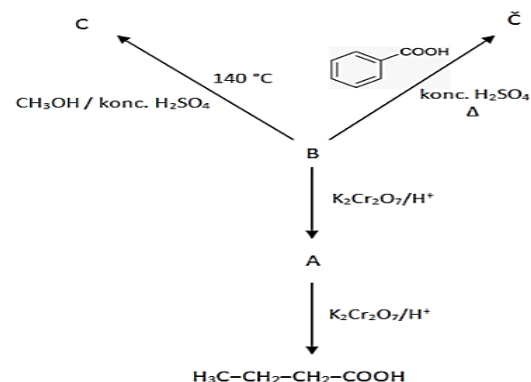
V soboto, 30. 3. 2019, smo se učenci iz 8. razreda Nikola, Marko, Mija, Vijan, Gaj, Benjamin, Samo in Primož ter iz 9. razreda jaz, Timeja, Žan in Žiga, ki smo se uvrstili na državno tekmovanje iz kemije, zbrali pred OŠ Frana Erjavca. Tam so nas lepo sprejeli z nagovorom ravnatelja in župana. Sledil je pozdrav predsednice ZOTKS-ja, ki ga je prebrala učenka gostujoče šole. Seznanili so nas tudi s potekom državnega tekmovanja. Potem smo se odpravili pred učilnice, kjer smo živčno počakali na nadzorne učitelje, da smo lahko vstopili. Dobili smo tekmovalne pole in pisali 60 minut. Bilo je veliko različnih vprašanj, ki so obsegala znanje tudi iz prejšnjih razredov. Po končanem pisanju smo se spet zbrali v avli in si izmenjali nekaj misli. Nekateri so menili, da je bilo lahko, drugi pa da je bilo težko. Po mojem mnenju je bilo kar težko, saj kljub pripravam po pouku in reševanju državnih pol iz preteklih let, nihče iz 9. razreda ni osvojil priznanja, največ odstotkov sta imela Žiga in Žan, v osmem pa je Nikoli in Samu zmanjkala ena točka do priznanja. Po malici smo odšli domov. Na rezultate smo težko čakali, ko pa so bili objavljeni, smo bili malo razočarani. Ugotovili smo, da so bila v celotni regiji dosežena le štiri srebrna priznanja.

Kljub temu smo lahko ponosni, da smo se uvrstili na državno tekmovanje in da je za nami še ena pomembna izkušnja.

Pa še nalogi za pokušino:

8. razred

Podane so formule reaktantov in produktov pri kemijskih reakcijah. Napiši pravilne enačbe kemijskih reakcij in pri tem uporabi naslednje formule snovi: $MgCO_3$ Al NH_3 Br_2 MgO Cl_2 CO_2 HBr $AlCl_3$ HCl H_2 NH_4Cl

9. razred

Dopolni shemo z racionalnimi formulami spojin, ki sodelujejo v kemijskih reakcijah kisikovih organskih spojin od A do Č.

Aleksandra Postolov, 9. a

OBISK LAVIČKOVE ZBIRKE V TOVARNI LEK

V četrtek, 11. aprila, smo se nekateri učenci 8. in 9. razreda odpravili na ogled Lavičkove zbirke v tovarni Lek v Ljubljani. To je bila nagrada za tekmovalce s področja kemije in biologije ter za učence, ki se trudimo oblikovati Kemijske novice.

Sprejel nas je kustos, g. Davor Poljanšek. Zbirka se imenuje po lekarnarju Bohuslavu Lavički, ki je kar 40 let zbiral različne lekarniške in medicinske predmete. Zbirka, ki jo je leta 1978 odkupil Lek, velja za eno najboljšejših farmacevtsko-medicinskih zbirk v Sloveniji in ima velik kulturni in izobraževalni pomen.

V desetih vitrinah so razstavljeni knjižna dela naravoslovnih in medicinskih znanosti, med njimi tudi Biblija in različna filozofska dela. Najbolj zanimivi sta nam bili stari lekarni in pripomočki v njiju. Videli smo lahko veliko keramičnih in steklenih posod za shranjevanje zdravil, sirupov in mazil.

Vsak lekarnar si je delo lajšal z uporabo mikroskopov, uteži za tehtanje zdravil ter z merami – merilnimi posodami. Zbirka vsebuje tudi pribor, ki so ga uporabljali za operiranje.

Iz Ljubljane smo se vračali polni novega znanja in z eno izkušnjo več.

(foto lek.si)

Tineja Rigler, 9. a

ZNANSTVENIK MESECA

Dr. Fritz Pregl je po končani ljubljanski klasični gimnaziji odšel študirat medicino in bil 1894 promoviran za doktorja vsega zdravilstva.

Rodil se je 3. septembra 1869 v Ljubljani.

Kot raziskovalec in predavatelj na univerzah v Gradcu in Innsbrucku je razvil izjemno natančno metodo za kvantitativno organsko mikroanalizo.

FRIDERIK PREGL

Pregla sta neusahljiva želja po znanju in neumorni raziskovalni duh vodila v izobraževanje in nenehno izpopolnjevanje na mnogih področjih. Svojega znanja ni uporabil le za ozko usmerjeno raziskavo, temveč je izboljšal način dela v laboratorijih po vsem svetu in s tem prispeval k hitrejšemu razvoju znanosti.

Znanstveni uspehi in odmevne objave so mu prinesli velik sloves. Prejel je številne nagrade in priznanja. Najvišje priznanje njegovemu znanstvenoraziskovalnemu delu je gotovo Nobelova nagrada za kemijo leta 1923. To je bil višek njegove znanstvene poti.

Umril je 13. decembra 1930 star 61 let v Gradcu (Avstrija).

Lana Fornazatič, 9. b